

SPAS 12

SPAS 12 – strzelba bojowa kalibru 12/70 (18,5 × 70 mm) produkowana przez włoskie przedsiębiorstwo Franchi S.p.A.

Opis ogólny

Strzelba SPAS 12 została zaprojektowana w późnych latach 70. jako odmiana bojowa myśliwskiej strzelby Model 500 (SPAS 12 posiada identyczną automatykę). Była to broń przeznaczona dla armii i oddziałów policji, do prowadzenia ognia na niewielkie odległości. Przyszli użytkownicy żądali broni o większej szybkostrzelności, niż w przypadku strzelb powtarzalnych, a jednocześnie o dużej niezawodności, mogącej strzelać amunicją wytwarzającą przy strzelaniu gazy prochowe o niskim ciśnieniu.

W październiku 1979 przedsiębiorstwo Franchi rozpoczęło produkcję strzelby SPAS 11. Po testach pierwszej serii w konstrukcji wprowadzono drobne modyfikacje i w 1980 rozpoczęto produkcję ostatecznego wariantu SPAS 12.

Broń została wprowadzona na cywilny rynek w Stanach Zjednoczonych w roku 1983 jako strzelba sportowa, by ominąć prawa, które normalnie zakwalifikowałyby SPAS 12 jako broń nielegalną. Oficjalnie skrót SPAS oznaczał zatem "Sporting Purpose Automatic Shotgun" (strzelba automatyczna do zadań sportowych). Skrót SPAS oznacza również "Special Purpose Automatic Shotgun" (strzelba automatyczna do zadań specjalnych).

W 1994 roku w USA wprowadzono *Federal Assault Weapons Ban* (często określany skrótowo jako AWB). Ponieważ SPAS 12 posiada chwyt pistoletowy, kolbę składaną i magazynek o

pojemności większej niż 5 naboji, została zaliczona do strzelb szturmowych i na mocy AWB zakazano importu i sprzedaży nowych egzemplarzy tej broni do USA. Wprowadzenie AWB było dużym ciosem dla produkcji i sprzedaży SPAS 12, ponieważ w USA sprzedawano więcej tych strzelb, niż na wszystkich pozostałych rynkach łącznie. Zamknięcie rynku amerykańskiego spowodowało ograniczenie produkcji SPAS 12 i w końcu przerwanie jej w 2000 roku.

Ponieważ SPAS 12 była projektowana jako broń wojskowa, jest to strzelba odporna na uszkodzenia i trudne warunki zewnętrzne. Dzięki możliwości wyłączenia automatyki możliwe jest strzelanie ze SPAS 12 wszystkimi dostępnymi rodzajami amunicji 12.

Tryby prowadzenia ognia

Strzelba posiada 2 tryby prowadzenia ognia:

- Tryb samopowtarzalny – bardziej dokładny, wymagający mniej obsługi ze strony użytkownika. W tym trybie automatyka strzelby oparta jest o wykorzystanie części gazów prochowych uchodzących przez boczny otwór w lufie. Napierają one na tłok który, poprzez popychacz umiejscowiony między lufą a magazynkiem, odpycha zamka. Powoduje to obrót czoła zamka i odryglowanie zespołu lufa – zamek. Po osiągnięciu skrajnego tylnego położenia, zamek wracając w przednie położenie pobiera nabój z podajnika i po trafieniu na opory ryglowe. W trybie samopowtarzalnym można wystrzelić 4 naboje na sekundę – jeden nabój za każdym pociągnięciem spustu.
- Tryb manualny – zwany też “pump-action”. Zamek musi być ręcznie pociągnięty do tyłu, a potem do przodu, by wyrzucić łuskę i załadować kolejny nabój do komory. Tryb ten jest używany do wystrzeliwania ładunków pod niskim ciśnieniem, np. gazu łzawiącego.

Zmiana trybu odbywa się poprzez wciśnięcie i przytrzymanie

przycisku pod zamkiem. Trzymając przycisk, należy lekko pociągnąć do tyłu uchwyt do ładowania dla trybu automatycznego lub lekko popchnąć do przodu dla trybu manualnego.

Warianty i dodatki

- Składana metalowa kolba wyposażona w hak naramienny, umożliwiającą strzelanie jednoręczne.
- Latarka montowana na szczycie broni.
- Dołączany celownik laserowy.
- Tradycyjna plastikowa kolba.
- Celownik optyczny montowany na szczycie broni.
- Garłacz do wystrzeliwania granatów z gazem łzawiącym.
- Wersja ze skróconą lufą i magazynkiem ("sawed-off") o zmniejszonej masie, która pozwala wygodniej manewrować i poruszać się np. w małych pomieszczeniach.

Państwo	Włochy
Producent	Luigi Franchi S.p.A.
Rodzaj	strzelba samopowtarzalna
Historia	
Produkcja	1979-2000
Dane techniczne	
Kaliber	18,5 mm
Nabój	12/70
Magazynek	rurowy, 7 nab (7+1(8 nab.))
Wymiary	
Długość	1040 mm (930 mm) z kolba rozłożona 806 mm (710 mm) z kolba złożoną

Długość lufy	550 mm (460 mm)
Długość linii celowniczej	450 mm (360 mm)
Masa	
broni	4,3 kg (4,1 kg)
Inne	
Szybkostrzelność praktyczna	24-30 strzałów na minutę

Bibliografia

A. Ciepliński, M. Zahor, SPAS12, Nowa Technika Wojskowa 6/95.

ISSN 1230-1655

Ireneusz Chloupek, SPAS 12, Siła gładkich luf. Komandos 11/96.

ISSN 0867-8669

Detale

